

POLSKA

PISMO CODZIENNE**REDAKCJA:**

Warszawa, Szpitalna 12.
Redaktor naczelny 105-01
Sekretariat red. 105-42
Redakcja dzienna 105-04
" nocna 503-59

ADMINISTRACJA:

Szpitalna 12 tel. 105-03.
Izba red. miesięczna zł. 4.50
kwartalna 13.50
Renta P. K. O. 19.119.

MARZEC**24****PONIEDZIAŁEK**

Św. Marka

Wschód słońca 5 a 31

Zachód 17 53

Rok II. Nr. 82

SPRAWA B. MIN. MIEDZIŃSKIEGO

SĄD ORZEKŁ, ŻE NIE UCHYBIŁ ZASADOM HONORU

Agencja „Iskra” opublikowała wyrok sądu obywatelskiego w sprawie b. min. Miedzińskiego. Do sądu należeli: jen. Rydz - Śmigły, jako przewodniczący i pp. A. Anusz, A. Bogucki, Kaz. Sosnkowski, Wład. Zawadzki, jako członkowie. Sąd zbadał wielu świadków z Min. Pocht, Min. Skarbu, Najw. Izby Kontroli wielu świadków z Min. Pocht, Min. Skarbu, Najw. Izby Kontroli i t. p. Po dokładnem zbadaniu świadków i dokumentów sąd zajął stanowisko w dwóch sprawach.

WYDATKI REPREZENTACYJNE

W sprawie wydatków z par. 8-go budżetu Min. Pocht sąd ustalił, że w budżecie Generalnej Dyrekcji Pocht i Telegrafów, (później Ministerstwa Pocht i Telegrafów) za rok 1927/8, w § 8 została po raz pierwszy przewidziana pewna suma (11.500 zł.) na wydatki związane z wykonywaniem urzędu. Ten stan prawny zastał, obejmując swe stanowisko b. minister Miedziński, który sam o wymieniony fundusz nie zabiegał.

Na poczet tego kredytu czynił b. minister Miedziński wydatki częściowo osobiście, przyczem na pewną część wydatków nie zostały przedstawione dowody rachunkowe; w miesiecznych zestawieniach wydatki bez wyrachowania figurowały jako „wydatki dyskrecjonalne ministra”.

Gdy Najw. Izba Kontroli zaczęła kwestjonować wydatki, wtedy min. Miedziński polecił osobiście dyr. Departamentu Ogólnego Frączkowskiemu, aby sprawę wyjaśnił w Ministerstwie Skarbu i w Najwyższej Izbie Kontroli Państwa i uzyskał wskazówki, co do postępowania na przyszłość. Polecenie to w części dotyczącej Ministerstwa Skarbu zostało wykonane niedokładnie, w części zaś dotyczącej Najwyższej Izby Kontroli Państwa nie zostało wcale wykonane; pomimo to Minister na wielokrotne swoje zapytania otrzymywał od dyr. Frączkowskiego każdorazowo kategoryczne zapewnienie, że zarówno prawo wydatkowania, jak i sposób dokonywania wydatków (częściowo bez wyrachowania) został z kompetentnymi czynnikami uzgodniony i że może on wydatkować odośnie kredyty w sposób dotychczasowy.

Sąd, aczkolwiek nie uważa siebie za instancję powołaną do oceny metod urzędowania p. Miedzińskiego, jako ministra, był zdania, że wobec zakwestjonowania przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwa już za rok 1927 pewnych kwot z powodu braku dokumentów, z powodu charakteru wydatków, p. min. Miedziński powinien był zapoznać się osobiście i u źródła z istotnym stanem faktycznym i prawnym, zamiast polegać jedynie i wyłącznie na informacjach podwładnego urzędnika, choćby tak wysokiego stanowiskiem i odpowiedzialnością, jak dyrektor Departamentu Ogólnego. Sąd nie skwalifikował powyższego zaniedbania ostrzej jedynie dlatego, że, wysłuchawszy w tej mierze wyjaśnień b. ministra Miedzińskiego, uznał za przekonywujące motywy, dla których minister Miedziński darzył dyr. Frączkowskiego zupełnem i całkowitem zaufaniem.

1) Znaczna część wydatków zakwestjonowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwa, zdaje się podpadać pod kategorię wydatków

reprezentacyjnych w potocznem znaczeniu słowa (przyjęcia w restauracjach z tytułu stosunków urzędowych, składki, bilety na przedstawienia dobroczynne, papierosy reprezentacyjne, artykuły reklamowe w pismach etc).

Są te wydatki w „Uwagach” Najwyższej Izby Kontroli Państwa oznaczone mianem „mających charakter wydatków osobistych Ministra”. Sąd dał Izbie Kontr. pytanie, czy istnieją jakiegokolwiek przepisy, ustalające pojęcie i zakres wydatków, związanych z reprezentacją urzędu w odróżnieniu od wydatków, związanych z osobą ministra. Na pytanie powyższe Sąd otrzymał odpowiedź, że przepisów takich niema.

2) Pozostałe zakwestjonowane wydatki (określone w sprawozdaniu Najwyższej Izby Kontroli Państwa, jako zapomogi różnym osobom nieznanego nazwiska), aczkolwiek nie mogą być zaliczone do reprezentacyjnych, zostały jednak zgodnie z wyjaśnieniami ministra i zeznaniami świadka Pytlewskiego dokonane w związku z potrzebami resortu.

Uwzględniając powyższe motywy Sąd orzekł jednogłośnie:

że p. Bogusław Miedziński nie uchybił zasadom honoru.

BUDOWNICTWO POCZTOWE

Świadkowie zeznali zgodnie, że badanie obecnie przez Sąd Państwowy wydatkowanie przez Kierownika Biura Budowy inż. Ruszczyńskiego znacznej kwoty pieniężnej na film p. t.: „Tajemnica Skrzynki Pocztovej”, oraz podwyższenie przezeń pewnych cen jednostkowych, ustalonych w umowie z firmą „Budownictwo i Przemysł”, dokonane zostały bez wiedzy i aprobaty b. ministra Miedzińskiego.

Wobec tego Sąd nie widział potrzeby orzekania.

Ulgi dla „kułaków”

Wymogi życia zwyciężają

RYGA, 23 marca. — W dziennikach sowieckich ukazało się rozporządzenie Rady Komisarzy Ludowych o ulgach podatkowych właścicielskich gospodarstw indywidualnym. Jeżeli w tych gospodarstwach obszar zasiewu w roku bieżącym będzie większym od zeszłorocznego, to całą nadwyżkę zwalnia się całkowicie od podatku. „Prawda” zaznacza z tego powodu, że należy dołożyć wszelkich starań do powiększenia zasiewów w gospodarstwach indywidualnych, gdyż zaważy to na rozmiarach tegorocznych urodzajów.

Kometa Wilka

Obserwowana w Ameryce

LONDYN, 23 marca. — Biuro Reutersa donosi z Cambridge w stanie Massachussetts, że profesor Obserwatorium Harwarda zaobserwował w dniu wczorajszym nową planetę, odkrytą przez prof. Wilka z krakowskiego obserwatorium astronomicznego.

(O zainteresowaniu, jakie wywołała zagranicą nowe odkrycie polskiego astronoma, świadczy fakt, że kometa, odkryta w dniu 21 b. m. — o czym PAT. podała natychmiast wiadomość zagranicę — została zaobserwowana już w dn. 22 b. m. w Ameryce, jak o tem świadczy powyższa depesza).

Ojciec św o katechizmie

Znaczenie pilnego studjowania

CITTA DEL VATICANO, 23 marca. — Pius XI przyjął na specjalnem posłuchaniu promotorów i organizatorów diecezjalnych kongresu katechistycznego. Popieź w dłuższym przemówieniu podkreślił i uwidatnił znaczenie i potrzebę pilnego studjowania katechizmu nie tylko w wieku dziecięcym, ale zawsze. „Powieć wam szczerą prawdę — mówił Ojciec Święty — Papież również studjuje często katechizm, powiem więcej nawet, że jestem szczęśliwy, ilekroć mogę poświęcić się studjowaniu katechizmu, mogę zbliżyć się do tego boskiego prawa, które coraz szersze obejmuje kregi i staje się coraz bardziej jasnym i wspaiałem, ilekroć mogę stwierdzić dalekie skutki tych pierwszych małych i prostych prawd i zobaczyć, do jakiego stopnia obejmują one całe nasze życie, naszą działalność, nasze stosunki indywidualne, domowe i społeczne oraz stosunek ludzkości do Boga Wszechmogącego”. Pius XI zakończył swe przemówienie, stwierdzając, że nauka katechizmu jest niezbędna, ale że wskazania, wypływające z tej nauki, powinny być urzeczywistniane wier nie i stale w życiu każdego dobrego chrześcijanina. Pol. Aj. Tel.

Ulgi podatkowe

w obrocie rolniczym.

Minister Skarbu w porozumieniu z ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa przyznał na podstawie art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym następujące ulgi podatkowe w zakresie państwowego podatku obrotowego od transakcji eksportowych produktami gospodarstwa rolnego, a mianowicie: 1) znizono od dnia 1 stycznia 1929 r. do pół proc. stopę podatku obrotowego od transakcji eksportowych bydłem i trzodą, oraz 2) zawieszono od dnia 1 stycznia 1930 r. pobór podatku obrotowego od transakcji eksportowych jęczmieniem, bydłem, trzodą i końmi.

Evakuacja Nadrenji

będzie zakończona 30 czerwca.

PARYŻ, 22 marca. — Komisja finansowa Izby deputowanych przyjęła dziś ustawę o ratyfikacji planu Younga wszystkimi głosami przeciwko jednemu (deputowany Mandel).

Następnie odbyło się posiedzenie połączonych komisji spraw zagranicznych i finansowych. Na zapytanie deputowanego Franklina Bouillonu czy ewakuacja Nadrenji będzie zakończona 30 czerwca, Briand odpowiedział zdecydowanie „tak”, dodając, że do tego czasu będą wypełnione wszystkie warunki, od których uzależnia się ewakuacja. A. T. E.

600 chłopów uciekło

z Sowieć do Polski?

W związku z ogólnem zainteresowaniem sprawą ucieczki chłopów sowieckich na stronę polską donoszą, że od początku roku bieżącego ogólna ilość uciekinierów, którzy przekroczyli granicę polsko - sowiecką i zatrzymani zostali przez strażników K. O. P. wynosi około 600 osób.

WSPOMNIENIE O BALFOURZE

JAK BRONIŁ INTERESÓW POLSKI

Dzienniki londyńskie w związku ze śmiercią lorda Balfoura zapelnione są wspomnieniami o zmarłym, przytaczając najrozmaitsze, mniej lub więcej interesujące szczegóły z jego życia. Nie od rzeczy będzie wobec tego również przytoczyć jeden szczegół z jego życia, który posiada bezpośredni związek ze sprawami polskimi i który my Polacy winniśmy wspominać z wdzięcznością. Szczegół ten opowiedział korespondentowi P. A. T. jeden z bawiących w Londynie bardzo wybitnych dziennikarzy zagranicznych, który, będąc na waszyngtońskiej konferencji w 1921 roku, był w częstym kontakcie ze stojącym wówczas na czele delegacji brytyjskiej lordem Balfourem.

Lord Balfour przybył do Waszyngtonu wkrótce po przeprowadzeniu w Lidze Narodów podziału Górnego Śląska. Przy je-

dnem ze spotkań z przytoczonym wyżej rozmówcą, lord Balfour zaznaczył, że przy decydowaniu granicy między Polską a Niemcami po plebiscycie górno-śląskim, postąpił wbrew wyraźnej instrukcji Lloyd George'a, która opiewała, aby Polsce przyznać jedynie powiaty Pszczyński i Rybnicki, zaś resztę Górnego Śląska pozostawić Niemcom. Lord Balfour nie wykonał instrukcji, zajmując w sprawie podziału Górnego Śląska stanowisko bardziej samodzielne i okazując dla interesów i uprawnień polskich daleko większe zrozumienie, aniżeli Lloyd George. Po powrocie do Londynu Lloyd George czynił Balfourowi gwałtowne wymówki, z tego powodu, Opowiadając to rozmówcy, lord Balfour zakończył swoją rozmowę charakterystycznymi słowami, uśmiechając się pobłażliwie: „Ten młody człowiek chciał mnie uczyć, jak się robi politykę”.

Było to przeszło 8 lat temu. Lord Balfour miał wówczas lat 74, Lloyd George — 58.

Dziwnym zbiegiem okoliczności śmierć lorda Balfoura nastąpiła równo w 5 lat po śmierci lorda Curzona, który był następcą Balfoura na stanowisku ministra Spraw Zagranicznych Wielkiej Brytanji. Lord Curzon zmarł dnia 19 marca 1925 r. około północy, Lord Balfour zmarł również dnia 19 marca 1930 roku o godz. 8-ej rano. Jeszcze dziwniejszym zbiegiem okoliczności jest to, że obydwa mężowie stanu, których nazwiska w historii nowoczesnej związane będą ze sprawą górnośląską, zmarli w dniu, w którym w r. 1921 przeprowadzony został na Górnym Śląsku plebiscyt.

Prusy Wschodnie a Polska

Proces nacjonalisty Morgensterna

KRÓLEWIEC, 23 marca (tel.). — Były Nadprezydent Prus Wschodnich von Batotzky, oskarżył nacjonalistę niemieckiego Morgensterna o oszczerstwo. Morgenstern na wiecu nacjonalistycznym w Bartoszycach wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, że „wielka własność w Prusach Wschodnich frymarchy krajem i chce przyłączyć go do Polski”. Zapytany przez uczestników wiecu o nazwiska, Morgenstern oświadczył, że przedewszystkiem chce tego von Batotzky. Oskarżony o oszczerstwo Morgenstern, tłumaczył na sądzie, że jest rzeczą znaną, „iż wszyscy magnaci z Prus Wschodnich są w zmozie z Polską”. Sąd skazał Morgensterna na 500 mk. grzywny.

Dzień polityczny

KONFERENCJE

MARSZ. SZYMAŃSKIEGO

W dniu dzisiejszym oczekiwane są konferencje marszałka Szymańskiego z szeregiem senatorów, którym wysłano na prowincję telegraficzne zaproszenia.

NIESPODZIEWANA NADWYŻKA W BUDŻECIE PARLAMENTU

W budżecie Sejmu i Senatu powstała niespodziewana nadwyżka, wynikała z powodu anulowania przez Izbę dla Spraw Wyborczych Sądu Najwyższego mandatów 19 posłów i 5 senatorów. Diety przypadające na powyższe mandaty pozostają nieopłacone w kasie ciał ustawodawczych za przeciąg dwóch miesięcy, co stanowi około 50,000 zł.

PROTESTY WYBORCZE W SA- DZIE NAJWYŻSZYM

W poniedziałek, dnia 24 b. m. Sąd Najwyższy rozpatrywać będzie kilka protestów wyborczych przeciwko wyborom do Sejmu w okr. wyb. Nr. 58 — Krzemieniec — Dubno — Ostróg.

Z powyższego okręgu trzy mandaty uzyskała przy wyborach lista Nr. 1 (posłowie: Ignacy Puławski, Eugeniusz Bogusławski i Włodzimierz Moduna), jeden mandat uzyskała lista

Nr. 22 (poseł Semen Żuk) i jeden mandat uzyskała lista Nr. 8 (poseł Adrian Seniuk).

SPRAWA POS. POLAKIEWICZA

Wobec zarzutów, jakie się przeciw niemu pojawiły w tygodniku „Placówka”, a następnie zostały powtórzone przez różne organy prasy w związku z akcją przedwyborczą w okręgu białostockim w r. 1928, pos. Polakiewicz (B. B.) zażądał zwolnienia Sądu Marszałkowskiego. Sąd ten, w składzie posłów Dębskiego (Piast) jako superarbitra i Jankowskiego (N. P. R.) oraz Kościalkowskiego (B. B.) jako arbitrów rozpoczął wczoraj swoje prace

Pogrzeb Balfoura

Skromny charakter uroczystości.

LONDYN, 22 marca. — Pogrzeb lorda Balfoura odbył się dzisiaj po południu w Whittinghame, w Szkocji. Uroczystość miała charakter bardzo skromny. Po południu odbyły się nabożeństwa żałobne w Opactwie Westminsterkim, i w katedrze w Edynburgu. Na nabożeństwie w Opactwie obecny był lord Balfour — jako przedstawiciel kroia. Pol. Aj. Tel.

Za Kordonem Wschodnim

W ROSJI SOWIECKIEJ BEZ ZMIAN ISTOTNYCH.

Przegląd prasy

Bardzo powierzchownym i mylnym byłby sąd, iż rozporządzenie Centr. Komitetu Partii Komunistycznej Sowieków, ograniczające akcję kolektywizacji gospodarstw chłopskich i występujące przeciw zamykaniu świątyń pod pozorem „dobrowolnej” zgody na to ludności zwiastuje jakiś zwrot w polityce wewnętrznej czerwonego państwa.

Jest to tylko chwilowe złagodzenie zbyt brutalnej taktyki, podyktowane obawą poważnych zaburzeń wewnętrznych, groźbą głodu i brakiem środków materialnych dla uszczuplenia kolektywistycznych planów na wsi.

Wiadomo powszechnie, że w tych sprawach rozstrzyga w Rosji przede wszystkim wola dyktatorska Stalina, człowieka, któremu obce są wszelkie względy ludzkie i etyki najprymitywniejszej. Z uporem nieucywilizowanego Azjaty starą się on, bezwzględnie może, naśladować legendarnego Timura, a kultura europejska jest mu zupełnie obca i głęboko nienawistna.

Otóż Stalin bardzo niedawno w łamach moskiewskich „Izwestij” w artykule „Zakręt głowy kutkiem powodzenia” wyłuszcza jasno i wyraźnie pogląd swój na sprawę kolektywizacji. Sądzi on, że polityka rolna Z. S. S. R. ani wahaniom, ani zmianom podlegać nie może. Celem ostatecznym tej polityki jest zniesienie prywatnej własności rolnej. Stalin występuje jedynie przeciw maksymalistom komunistycznym, którzy już dziś chcieliby zniewolić chłopów do zamieszkania w koczowiskach i do żywienia się ze „wspólnego kotła” i wogóle sądzą, że na wsi rosyjskiej można sobie pozwalać na wszelkie możliwe eksperymenty. Wyśmiewa

też Stalin tych reformatorów, którzy kolektywizację wsi rozpoczynają od zdejmowania dzwonnów z wież cerkiewnych oraz znaczą, iż w polityce sowieckiej trzeba walczyć na dwa fronty: przeciw pozostającym w tyle i przeciw wybiegającym naprzód.

W świetle tych wynurzeń późniejsze rozporządzenie „Cika”, pozostającego pod rozkazami Stalina, oznacza nic innego tylko posunięcie hamujące reformatorów sowieckich, którzy zbyt się zagalopowali w „rozpędzie twórczym”.

Musiano też wziąć pod uwagę i ferment w wojsku czerwonym, pod wpływem wieści ze wsi, i oczywistą niemożliwość nagłego, przymusowego przeistoczenia wszystkich chłopów w robotników rolnych, zatrudnionych w „fabryce zboża”. Okazało się, że braknie pieniędzy, narzędzi rolniczych i materiału siewnego... Trzeba więc było zwolnić tempo „reformy”. Ale pozostaje ona w programie Sowieków i będzie forsowana w dalszym ciągu.

To samo powiedzieć można i o prześladowaniach religijnych. Może zmniejszą się wypadki zamykania świątyń na życzenie bezbożników, rzekomo „za zgodą parafjan”, ale znajdują się napewno inne „legalne” środki tępienia wiary w Boga, gdyż wiara ta i wynikająca z niej etyka nie mogą pogodzić się nigdy ze światopoglądem komunistycznym. Wykluczają się wzajemnie. By nie było wątpliwości, komunistyczne związki zawodowe rozpoczęły już wielką agitację przeciwreligijną z okazji zbliżania się świąt wielkanocnych. W ciągu miesiąca odbywać się będą odczyty i przedstawienia bezbożne, które w wielką sobotę będą zakończone „wielkim karnewalem antyreligijnym”, mają

cym na celu ośmieszenie obrzędów kościelnych. Do akcji tej wciągane są energicznie dzieci.

Nadchodzą też wieści o zamknięciu, nie wiadomo już z jakiego tytułu kościołów katolickich w Kazaniu, Niżnim Nowgorodzie, Witebsku i Wiatce. W jednym z tych kościołów urządzono już klub wojskowy.

Tak wygląda „złagodzenie kursu” na froncie walki z religią.

Jak długo trwać będą te gwałty nad sumieniem ludzkim i wolnością — nikt nie odgadnie, ale nie ulega wątpliwości, że w Rosji dzisiejszej istnieje taki ferment wśród mas, jakiego nie było jeszcze od czasu opanowania władzy przez bolszewików. Jakiś formę może przybrać owo wrzenie, zależy od tysiąca okoliczności, lecz również jest pewnikiem, że konwulsyjne drgawki udręczonego kolosa rosyjskiego mogą zagrażać pokojowi świata, a przede wszystkim są niebezpieczne dla najbliższych sąsiadów. Musimy zatem pilnie baczyć na to, co dzieje się za kordonem wschodnim.

L. R.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

P. J. Kłosowski, Krasnystaw. Artykuł, o którym Szan. Pan wspomina nie otrzymaliśmy.

Związek Młodz. Żeńskiej, Płock. — Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Zwróciliśmy uwagę Administracji naszej na fakt, podany przez Związek Młodz. Polskiej. — Dziękujemy za życzliwość.

P. Wł. Jastrzębski, Warszawa. — Uwagi Szan. Pana są słuszne. „Stary lekarz” doskonale wie, że „kilo” znaczy „tysiąc”; stało to się przez niedopatrznie. Sprawa jednak nie jest tak groźna, bo np. mówi się „auto” a każdy jednak doskonale rozumie, że chodzi tu nie o wyraz „sam”, lecz o samochód.

Przewlekłość przesilenia rządowego zastanawia wszystkich. Po co tyle gadać, skoro... niema o czym mówić? Wypominano nieraz, że kryzysy rządowe przed majem trwały długo, obecnie jednak zaczynają się w tym zakresie rodzić nowe „rekordy”, które będą bardzo trudne do pobicia.

Na tem tle „Gazeta Warszawska” zauważa, iż wszystko to dzieje się

nie dlatego, że Sejm przeszkadza, ale dlatego, że grupa rządząca nie ma jednego planu działania, że nie jest jedną grupą. Z okazji przesilenia walczą z sobą różne koterie, różne „partje”, które na zewnątrz składają się na bezpartyjną całość. Nie wszyscy, którzy tajemniczością osłaniają swoją politykę „od wypadku do wypadku”, mogą się od razu decydować. Wola odwieleć rozstrzygnięcie. Silne słowa zastępują czasami brak treści. I dlatego przesilenia trwają długo.

Spostrzeżenie, któremu nie można odmówić słuszności. Na tle tego przewlekania zaczynają się już jednak rodzić akcenty zniecierpliwienia. Cytowaliśmy wczoraj taki głos krakowskiego „Czasu”, który zaczyna wzdychać do radykalnego rozstrzygnięcia. W związku z temi nastrojami konserwatystów pisze spokojny „Kurier Warszawski”, że jednak kierownicze elementy obozu prorządowego, wypowiadające się przez „Gazetę Polską”, nie tęsknią do rozstrzygnięcia i — przyjmując wyłącznie na siebie odpowiedzialność za cały bilans czterolecia — zapewne gotowe są w dalszym ciągu tak kontynuować, ani myśleć o odpoczynku, dalecy od uczucia zmęczenia, a tembardziej zniechęcenia, lubo atmosfera społeczna nie tchnie wdzięcznością i uznaniem, nie wdychający do żadnych zmian prawnoprawno konstytucyjnych i im podobnych, ani nawet do specjalnych „drastycznych środków”. Ceśmy — mówią sobie — to, co się nazywa status quo! Tylko „Czasowi” roją się po głowie ocze-

kiwania „nieuchronnego, końcowego momentu”. Po co? Jego towarzysze partyjni pamiętają raczej o bardzo starym przysłowiu: *quieta non moveat!*

A jednak długo to wszystko tak trwać nie może. „Robotnik” rozpatruje katastrofalne położenie kraju i stwierdza, że ratunkiem mogłoby być dopływ kredytów zagranicznych, jednak

Nikt nie może się tu tuzi!

Zagranica nie ma żadnego zaufania do stabilizacji stosunków w Polsce! Ta nieufność trwać będzie dopóty, dopóki nad Polską wisieć będzie, jak cień jakiś złowrogi, wieczna groźba nowego zamachu, czy jakiejś innej dzikiej awantury.

Cóż to pomoże, skoro w tej samej materii, w ocenie opinii zagranicznych o Polsce — np. „Dzień Polski” wypowiada... wręcz przeciwne zdanie, sprowadzające się do wyznania wiary, że

O ile wylaniający się obecnie z przesilenia politycznych „rząd zdecydowany”, zdecydowanie się wejdzie na drogę dostosowania struktury Państwa do naszych możliwości wytwórczych i do naszego stanu kulturalnego, wówczas gnębacy nas kryzys minie, jak zły sen, i wcześniej, niż się tego pesymiści spodziewają, ockniemy się znowu w orbicie „dobrej konjunktury”.

No, cóż? Przecież to są dwa obce języki, choć obydwa — polskie. Jak się tu porozumieć, skoro jedni do lasa, drudzy do sasa?...

Próbuje tego porozumienia prof. Szymański. „Przedświt” uważa, że

Nie jest to misja łatwa: katarakta na oczach opozycji nie jest tak łatwą do zoperowania, jakby się tego pragnęło.

Ale czy tylko „na oczach opozycji”? Czy błędy w Polsce gromadzą się wyłącznie na jednej elektrodzie politycznej — w Sejmie? Czy po drugiej stronie nie niema do poprawy?

Wszakże już „Przełom” wskazał, że niema bezgrzesznych...

I w istocie — niema ich!

BOLESŁAW SZCZEPKOWSKI

LUDZIE I BESTJE

POWIEŚĆ

11)

— Cichajta!... Nie bądźcie głupie... mitygował Ślaza.
— Niemcy wszystkich mordują po drodze... Cała ludność cywilna... Nie darują ani dzieciom, ani kobietom... — perorował Rosjanin.
— O, Jezu najśłodszy... Miejże nos w swej opiece!...
— Cichajta, głupie baby!... — poirytowany mitygował Ślaza.

Dygnitarz powiatowy nabierał coraz większej pewnością siebie z uwagi na wrażenie, jakie wywołał wśród kobiet wiejskich. Wrażenie to udzieliło się i niektórym chłopom starowolskim, bo ten i ów przestępował z nogi na nogę i minę miał wielce zafrasowaną.

— Co ma być, niek będzie... a my się z naszymi Wólkami Starymi nie ruszamy...

Głos Ślaza był twardy znowu, jak kamienie w górskim potoku.

— Pewnie... pewnie... Wasza wola. Nikt was nie zmusza... Ja tak musiał przekładać wam na początku, no teraz ja jestem zdania, wy macie całkowitą swobodę... Wasza wola... Ja tylko chciałem wam przedstawić, że rząd wszystko obmyślił, wychodząc z założenia, żeby wam przyjść z pomocą...

— Co mi ta wasz rząd... Kto ta wi, co będzie po tej wojnie?

Ślaza machnął ręką lekceważąco.

— Dziś ta tyn, jutro inny... A kto wi, czy jeszcze inaczej nie będzie, jak się Panu Bogu spodoba... Wy se

jadźta, kaj chcecie... a my ostaniem doma, bo my w naszym kraju i u siebie...

— Wiernie mówicie, gospodarzu... Wiernie... My też i chcemy jechać jaknajprędzej... Jaby też chciał, żeby wam się nic nie stało... żadna krzywda... Jej Bogu — mówię prawdę!...

— Juz ty się ta o nos nie frasuj... My se doma rady bez ciebie... — rzucił któryś z gospodarzy.

— Więc możemy odjechać? — pytał w zdenerwowaniu dygnitarz powiatowy, oglądając się za wójtów i konie, które stały opodal i skubały trawę. Chłopak woźnica trzymał biczysko w ręku i patrzył obojętnie na wszystko, co działo się przed jego oczyma.

— Chcecie jechać? Ni... nie pojedziecie...

Ślaza uczynił ruch przeczący ręką.

— Księżę proboszczu, — skomlił zastępca naczelnika powiatu, — proszę nas wybawić z przykłej sytuacji... Przecież my musimy jechać... Ja nie mogę tutaj zostać... Przecież nawet, gdyby przyjechali teraz nasi kozacy, znalazłbym się w przykłej sytuacji. Zmuszony byłbym tłumaczyć się, dlaczego dopuściłem do rozbicia żandarmów i takiego pochanbienia własnej godności urzędniczej... Muszę udać, że nic się nie stało... Że... poprostu... nie zdążyliśmy być w Starej Wólce... że nie wiemy o niczym, co się tutaj dzieje... Książd mnie rozumie? A jechać muszę... Bo nuż staną nas tutaj Niemcy? Ja chcę także wracać do swoich...

— A i trzeba nam wstąpić jeszcze do kilku wsi, wasze wysokobahorodje... — wtrącił zgola niepotrzebnie jeden z żandarmów.

— Mołczat', ty durak!... — zgromił go dygnitarz powiatowy. I w tej samej chwili uśmiechnął się słodko do proboszcza.

— To panowie chcecie jeszcze objechać kilka wiosek okolicznych? — spytał proboszcz.

— Ach, ten tam czepuchu gorodit... To nieprawda!... Ja chciałem wprawdzie, ale to już zapóźno... To się nie da... My jutro wyjeżdżamy do Rosji...

— Trudno, ale — niestety — nie mogę ułatwić panu spełnienia pańskiej misji... — odpowiedział proboszcz.

— Jak to nam rozumieć? — rzucił pytanie dygnitarz powiatowy, a na twarz wystąpiły mu znowu ceglaste plamy. Hamował się jak mógł, ale wściekłość nim źle tajona miotła.

— Poprostu, — odpowiedział proboszcz, a w głosie jego przebiegała stanowczość w połączeniu z anielską dobrocią.

— Tak? Dobrze!... Proszę pamiętać, że bierziesz ksiądz odpowiedzialność bardzo wielką za to, co się stanie...

— Niedługo mi żyć na tym świecie... Trudno, co ma być, to się stanie. A do czynów szkaradnych ręki nie przyłożę... Nie będę ułatwiał panom ich zadania... Dzieci kochane, — zwrócił się do gromady wiejskiej, która niebardzo orjentowała się w tej rozmowie, — za-trzymamy tego pana i żandarmów, bo inaczej pojedą do sąsiednich wsi i będą usiłowali zrobić tam to samo, co chcieli zrobić u nas... Wypuścimy ich, kiedy się zjawia w Starej Wólce inne wojsko...

— O księżu proboszczu!... O jegomościu nasz zło-

ty!... — odezwały się głosy chłopskie z gromady.

(C. d. n.).

Wizytacja w więzieniu wojskowym

Ludzie, pozbawieni wolności i zamknięci w więzieniu, odczuwają potrzebę pociechy, pokrzepienia ich serc nadzieją, że ciężki pobyt w domu karnym szybko minie i wyjdą ze środowiska niewoli. A przeto, jeśli nie są do gruntu zdeprawowani, chętnie zwracają się ku wierze i widzą w niej środek skuteczny ratowania siebie z nastroju pośpnego, jaki wywołuje atmosfera więzienia.

Nie zapomina o nich Kościół, który wedle wskazań swego Mistrza nakazuje spełniać uczynki miłosierne i posyła do więźniów sługi Ołtarza, by pocieszały strapiionych, podnosili ich na duchu, budzili wspomnienia o Bogu, oddziaływując pedagogicznie na więźnia, aby wszedłszy z siebie, opamiętał się i zrozumiał, że za złamanie prawa dotknęła go ręka karząca.

Widownią takiego apostolskiego nawiedzenia było wojskowe więzienie w Warszawie przy ul. Dzikiej, do którego przybył J. E. ks. Biskup Dr. Stanisław Gall, rozpoczynając od odwiedzenia więziennego kościoła swą pasterską działalność wielkopostną, poświęconą podniesieniu ducha wiary i pobożności wśród wojska naszego. Więźniowie - żołnierze dali wyraz swej radości z racji wizyty Arcypasterza, przybierając pięknie wejście do kościoła, który graniczy z ich celami więziennymi, oraz samo wnętrze kościoła, oraz przybierając licznie na powitanie ks. Biskupa. Po wysłuchaniu Mszy św. przyjęli Komunię św. Wielkanocną po odbytej poprzedniego dnia Spowiedzi, a 40 z pośród nich przyjęło Sakrament Bierzmowania. W skupieniu wysłuchali serdecznego przemówienia o prawdziwych wartościach życia, które wygłosił J. E. ks. Biskup, wlewając ojcowską pociechę i przestrożę na przyszłość do tych znikających dusz.

Z zachowania się więźniów widać było skupienie i przejęcie się powagą chwili, iż wizyta pasterska w ich kościółku i całość służby Bożej, w jakiej brali udział, były potrzebą ich serc, przejętych swych losem więziennym: twarze ich bowiem straciły w wyrazie na zaciętość, odmalało się nań wzruszenie, tępe spojrzenie straciło na siłę; zdawało się, że ci ludzie już są wolni i zapomnieli o swej karze, a radość ich przejawiała się w pieśniach, śpiewanych naprzemian z orkiestrą podczas tej uroczystości.

Po wręczeniu każdemu więźniowi książeczki i medalika z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej J. E. ks. Biskup Gall opuścił kościółek, a więźniowie pokrzepieni na duchu i otuchą w sercu powrócili do swych cel więziennych. (KAP).

Nowy proces

orzecziw polskim księżom w Rosji

Moskiewskie pismo „Izwestija” ogłaszają podane przez znanego w procesach politycznych Katanjana zeznania polskich księży, obciążające ich w oczach władzy sowieckiej o działalność antyrewolucyjną. Do zeznań tych użyty jest obok naterjału nowego, dawne, z przed pięciu lat „zdobyte” materiały w czasie procesu biskupa Skalskiego. Jest to wstępny krok do wytoższenia wielkiego demonstracyjnego procesu przeciw księżom polskim przez władze sowieckie, które w ten sposób przygotowują już najprzód opinię publiczną.

Oskarżenie nie podaje ani nazwisk osób, ani nazw miejscowości, ani bliższych szczegółów oskarżenia.

Proces zapowiada się jako nowa tragiczna sensacja światowa.

STUDENT U. W., rutynowany korepetytor, udziela korepetycji i lekcji w zakresie gimnazjalnym z językiem niemieckim i łaciną. Przygotowuje do egzaminów przedwakacyjnych oraz wyucza przystępnym systemem nawet najbardziej zaniedbanych. Ratuje zagrożone promocje.

Dzwonić 177 - 66.

KASA CHORYCH M. WARSZAWY zamierza sprzedać w drodze przetargu ofertowego tłuczone szkło apteczne.

Oferty w należycie zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na przetarg pod hasłem „Stłuczki” składać należy w Kancelarii Głównej Kasy Chorych m. Warszawy — Polna 30, do dnia 28 marca r. b. godzina 12.

W ofercie należy podać oferowaną cenę za kilogram stłuczek.

Szczegółowych informacji, dotyczących terminu zabierania szkła tłuczonego udziela Wydział Gospodarczy — Solec 93 w godzinach urzędowych.

Kasa Chorych m. Warszawy zastrzega sobie prawo:

- 1) wyboru oferenta bez względu na wyniki przetargu,
- 2) zarządzenie przetargu ustnego
- 3) zażądanie od nabywcy kaucji w wysokości zł. 500,
- 4) unieważnienie przetargu.

Kasa Chorych m. Warszawy.

KASA CHORYCH M. WARSZAWY zamierza sprzedać w drodze przetargu ofertowego słomę tartaną żytnią, pochodzącą z opakowań szkła aptecznego.

Oferty w należycie zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na przetarg pod hasłem „Słoma” składać należy w Kancelarii Głównej Kasy Chorych m. Warszawy — Polna 30, do dnia 29 marca 1930 r. godz. 12.

W ofercie należy podać oferowaną cenę za kilogram słomy.

Szczegółowe informacje, dotyczące terminu zabierania słomy udziela Wydział Gospodarczy — Solec 93, codziennie w godzinach urzędowych.

Kasa Chorych m. Warszawy zastrzega sobie prawo:

- 1) wyboru reflektanta bez względu na wyniki przetargu,
- 2) pobrania kaucji od nabywcy w wysokości zł. 100,
- 3) unieważnienia przetargu,
- 4) zarządzenie przetargu ustnego.

Kasa Chorych m. Warszawy.

KASA CHORYCH M. WARSZAWY zamierza sprzedać w drodze przetargu ofertowego konserwację zegarów, znajdujących się w Oddziałach Kasy — w okresie od 1.IV. 1930 r. do 1.IV. 1931 r.

Oferty w należycie zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na przetarg pod hasłem „zegar” składać należy w Kancelarii Głównej Kasy Chorych m. Warszawy — ul. Polna Nr. 30 do dnia 31 marca 1930 r. godz. 12 Firma, która podejmie się konserwacji zegarów, zobowiązuje się na każde wezwanie poszczególnych Oddziałów Kasy natychmiast zreparować uszkodzenie zegara.

W ofercie należy podać cenę i warunki płatności, które firma proponuje za dokonywanie konserwacji.

Szczegółowych informacji udziela Wydział Gospodarczy — Solec 93, tel. 220-42 w godzinach urzędowych.

Kasa Chorych m. Warszawy zastrzega sobie prawo:

- 1) wyboru reflektanta bez względu na wyniki przetargu,
- 2) pobrania kaucji od nabywcy w wysokości zł. 100,
- 3) unieważnienia przetargu,
- 4) zarządzenie przetargu ustnego.

Kasa Chorych m. Warszawy.

NA RATY. Po 5 zł. tygodniowo! Wyżymaczki amerykańskie, platery Norblina i Frageta, serwisy stołowe, szkło i porcelana, naczynia aluminiowe. „WYGODA”. Marszałkowska Nr. 38 m. 20. II-ga brama.

PIECE SZRAJBERA mieszkaniowe i kuchenne. Mocna i trwała konstrukcja stała hermetyczność, a skutkiem tego 50% oszczędności opału w porównaniu do wszystkich pieców kafłowych. Zbędność corocznych remontów, estetyka gwarancja, tania. Przeszło 5000 sztuk w użyciu zatwierdzone przez wszystkie ministerstwa i urzędy. Wynalazek i wyrób całkowicie polskie

Jedyny Chrześcijański dom pończoszniczy **JULIAN CYBULSKI** Warszawa, Nowy Świat 36, tel. 148-15. Poleca pończochy, skarpetki i reformy w wielkim wyborze.

Zakład Krawiecki **JAN ŚNIEGULA** ul. Nowogrodzka 25. Poleca wykwinną robotę swoich i z powierzonych materiałów. Solidnym udziela kredytu.

Gilzy patentowane z podwójną watką „DANDY” patent Nr. 714. Polskiej wytwórni „ZNICZ”, Bronisław Szymborski i S-ka, Warszawa, Marszałkowska 49, telefon 162-48.

Na raty i za gotówkę. Wykwinne okrycia damskie, męskie, uczniowskie, dziecięce oraz konfekcje damską oddaje na dogodnych warunkach. Solidna robota. Ceny konkurencyjne. **L. SZABŁOWSKI**, Bracka 6.

KUPUJĘ MEBLE, pianina, dywany, futra, antyki i kwitły lombardowe. Łoś, Marszałkowska 131, tel. 138-37.

KASZEL CHRYPKI, DUSZNOŚĆ, BOLE GARDŁA

USUWAJĄ PASTYLKI BELGIJSKIE

APTEKA MRA GASECKIEGO w WARSZAWIE, UL. FRĘTA 10. Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Kasa Chorych m. Warszawy zamierza oddać w drodze przetargu za pomocą pisemnych ofert i na podstawie porównawczego zestawienia wzorów i cen, dostawę 350,000 metrów gazy opatrunkowej białej lub tejże ilości gazy opatrunkowej surowej.

Wyżej wymienioną ilość gazy dostawca zobowiązuje się dostarczyć partiami po 40,000 metrów miesięcznie do Składnicy Sanitarnej Kasy Chorych m. Warszawy — Prosta 34.

Ubiegający się o dostawę gazy proszeni są o składanie prób i ofert w należycie olakowanych kopertach do dnia 2 kwietnia r. b. pod adresem Kancelarii Głównej Kasy Chorych m. Warszawy — Polna 30 z napisem na kopercie: Oferta na przetarg pod hasłem „Gaza”.

Oferty złożone po terminie uznane będą za nieważne.

Szczegółowych informacji o warunkach dostawy i wymaganym gatunku gazy udziela Biuro Zakupów Kasy Chorych codziennie w godzinach urzędowych, Solec 93, tel. 91-65; 220-19.

Kasa Chorych m. Warszawy.

KAROL SZRAJBER w Warszawie, ulica Grójecka 33, telefon Nr. 320-33.

Krawiec męski C. BORKOWSKI w Warszawie, Marszałkowska 39-a, tel. 235-96. Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, po cenach przystępnych. Solidnym udzielamy kredytu.

Farby lakiery i chemikalia **ZDZISŁAW RUDNICKI**, Warszawa, Podwale 15, telef. 335-22 i 191-80.

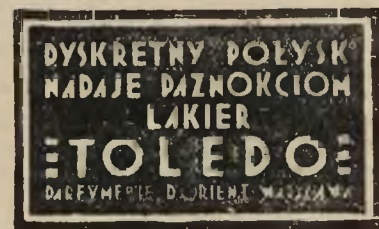
FUTRA wielki wybór najnowszych modeli paryskich. Ceny przystępne. Warunki dogodne **M. PLESZOWSKI** Chmielna 35, tel. 65-51.

MEBLE gotowe oraz na zamówienia stołowe, sypialne, gabinetowe, solidnym na raty, wytwórni własnej, poleca **F. URBANOWSKI** Wilecza 20 róg Kruczej.

Pióra wieczne reparacji specjalny zakład po cenach przystępnych **S. KULIŃSKI** i **S. ZAJĄC** Nowy Świat 33 w podwórzu. Tel. 140-29.

Fabryka luster i szlifiernia szkła B-CIA BABICZ Warszawa, Solec 77, tel. 150-02. Lustra meblowe i galanterijne szkła techniczne oraz wszelkie roboty zakres szklarstwa wchodzące.

Ważne dla Pań! Suknie Balo- we. Wielki wybór, ratami. Futra najtaniej na 18 mies. spłat. **Br. UNKIEWICZ** ulica Hoża Nr. 51 m. 2.

Szkoła kroju przyjmuje zapisy, codziennie przyjeżdżnym locum na miejscu **CZESŁAW KUROWSKI** Magazyn ubiorów męskich Warszawa Wspólna 37. tel. 101-71.

Kapelusze i czapki męskie KAROL STEGNER Trębacka 11

MEBLE solidne najtaniej. Wybór wielki! Sypialnie, jadalnie, gabinety. Kredensy, stoły, krzesła. Otomany, tapczany, kozetki. Brytolki, okazyjne salony i komplety klubowe. Gotówką, ratami. Dogodne warunki. „FLORIDA”, Chmielna 41 róg Marszałkowskiej

Pracownia Artystyczno-Rzeźbiarsko - Kamieniarska. K. R. KOZIŃSKIEGO ul. Powązkowska Nr. 26 (18 i 76) domy własne przy budce tramwajów elektr. Warszawa. Telefon 96-52. Konto czekowe P. K. O. 12282. Pomniki z granitu, marmuru i piaskowca. Budowa grobów i roboty budowlane.

Krawiec męski WŁADYSŁAW GODLEWSKI Warszawa Nowogrodzka 11 m. 13, tel. 406-61. Przyjmuje wszelkie obstalunki z własnych i powierzonych materiałów. Ceny przystępne.

Nowoczesna Wytwórnia stempli i klisz kauczukowych **Z. GĄSIOROWSKI** Warszawa, ul. Żytia 27.

PLACE budowlane sprzedajemy na długoterminowe spłaty. Łokieć 1,40 gr. Komunikacja tramwajowa, 10 minut od Dworca Głównego. Dla budujących dostarczamy materiały budowlane na dogodnych warunkach. Królewska 31 m. 31, tel. 258-75

KARETY konne, specjalne ślubne, do chrztów, spacerowe i pogrzebowe do wynajęcia po cenach przystępnych poleca **Kantor Mokotowska 67**, telefon 65-39.

Najtańsze źródło zakupu eleganckich torebek damskich i wykwinnej galanterii skórzanej tylko u **S. SKOMOROWSKIEGO**. Warszawa, Chmielna 19 róg Brackiej. Skład fabryczny.

MATKO, TYLKO PUDER, MYDŁO I KREM „BEBE” SZOFMANA UCZYNIĄ TWE DZIECKO ZDROWEM I KWITNĄCEM.

TAPCZANY higieniczne, otomany - łóżka, meble klubowe, materace poleca po cenie fabrycznej wytwórnia **TYLICKIEGO** warunki dogodne. Nowy Świat 62.

ZAKŁAD KAMIENIARSKI Wykonywa: roboty marmurowe, granitowe z piaskowca i reparacje takowych. Ceny konkurencyjne. **Nowy Świat Nr. 38**, tel. 14-592.

Na raty i za gotówkę! Wykwinne ubiory męskie poleca firma: **CZYŻEWSKI**, Ziota 15.

FUTRA! Raty najdogodniejsze i najtaniej. Przerabianie i reparacja futer, fasony modne, robota solidna. Kacprzyk, Nowogrodzka 27, telefon 249-08.

Na sezon wiosenny, najnowsze fasony i kolory kapeluszy męskich, oraz czapek sportowych. Poleca **POCHMARA**. Zgoda 3, tel. 79-24.

MEBLE luksusowe, jadalnie, sypialnie, salony mahoniowe, złoczone, klubowe garnitury skórzane, nowe i okazyjne. Udzielamy kredytu! **Krucza 34. STEFANSKI**.

Wielka okazja kupna i sprzedaży. Antyków, dzieł sztuki, mebli i obrazów. **N. WENTKOWSKI** Jasna Nr. 12 tel. 170-99.

Fabryczne Składy Mebli M. KLASURA Warszawa, Żorawia Nr. 2 i Chmielna 6. Poleca meble gwarantowanej dobroci: stołowe, gabinetowe salony oraz pojedyncze sztuki szafy, kredensy, biblioteki, biurka stoły, oraz wyroby tapicerskie i t. p. Ceny niskie. Sprzedaj także na raty.

Fabryczny Skład Pończoch i Trykotaży FRANCISZEK KRAKOWIAK, Warszawa, Chmielna 30, wprost hotelu Royal. Telefon 179-53. Poleca wyroby własnej fabrykacji po cenach fabrycznych.

STEFAN KLEWIN Warszawa, Chmielna 27, tel. 161-83. Poleca konfekcję męską oraz trykotażę, damskie reformy, pończochy i rękawiczki po cenach przystępnych.

PROTEST MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ PRZECIW PRZEŚLADOWANIOM RELIGIJNYM W ROSJI.

W sobotę, dnia 22 b. m. o godz. 8 wieczorem odbyło się w lokalu Chrześcijańskich Zw. Zawodowych przy ul. Rymarskiej 2 w Warszawie zgromadzenie młodzieży robotniczej, urządzone staraniem Chrześcijańskiego Związku Młodzieży Pracującej „Odrodzenie“.

Po przemówieniach pp. Prószyńskiego, Budki, Kaczorowskiego i Spasińskiego, którzy przedstawili i scharakteryzowali gwałty bolszewickie przeciwko religii i moralności — uchwalono następującą rezolucję:

„Chrześcijańska Młodzież Robotnicza zgromadzona w dniu 22 marca 1930 r. w sali im. Leona XIII przy ul. Rymarskiej 2 w Warszawie przyłącza się do uroczystego protestu całego świata katolickiego przeciw barbarzyńskiemu gwałtom czerwonych katów sowieckich, prześladowających religię i kościół w Rosji.

Biednej młodzieży rosyjskiej, tej która mimo ustawicznych gwałtów i

szykan oraz całego systemu demoralizacji, uprawianej przez czerwonych zbrodniarzy, pozostała wierna Chrystusowi Panu — przesyłamy przez kordon słowa braterskiego uznania i szacunku.

Równocześnie ślubujemy walczyć ustawicznie słowem i czynem z panoszącą się w Rzeczypospolitej Polskiej agitacją komunistyczną, jak również wszelkimi objawami destrukcji moralnej, podkopującej zasady religii i etyki katolickiej“.

Na zakończenie odśpiewano Rotę Konopnickiej.

KOSZT AMERYKAŃSKIEJ GO- DZINY RADJOWEJ

Jak donoszą pisma amerykańskie, mniejsze stacje nadawcze Stanów Zjednoczonych obliczają koszty związane z nadawaniem programów na sumę od 190 do 750 dolarów za godzinę. Wielkie stacje, połączone z szeregiem stacji przekaznikowych, wydają od 3,000 do 10,000 dolarów za godzinę programu. Są to cyfry przeciętne. Zdarzają się jednak wypadki, że stacja płaci jakiejś znakomitości 15,000 dolarów za wieczór, przyczem honorarja od 2 do 3 tysięcy dolarów nie należą w Ameryce do rzadkości. Wydatki te kalkulują się w zupełności,

Wieści z kraju

(Od własnych korespondentów).

KRONIKA LUBELSKA

LUBLIN. — W SPRAWIE REJESTRACJI NA WYJAZD DO FRANCJI. — Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Lublinie przystąpił w dniu wczorajszym do rejestracji kandydatów na wyjazd do Francji w celach zarobkowych. Rejestrację tę ujęto w bardzo niepraktyczny sposób. W dniu ostatnim zjechało z całego województwa kilka tysięcy osób, celem zarejestrowania się na wyjazd do Francji. Załatwienie tych osób w krótkim czasie jest wprost niemożliwe. Muszą więc one na kilka dni pozostać w Lublinie, czekając swojej kolejki. A ponieważ prawdopodobnie tylko kilkaset osób zostanie zakwalifikowanych na wyjazd, większość z nich z rozczarowaniem wróci do swych domów.

KRONIKA LWOWSKA

LWÓW. — AFERA „ORBISU“. W czwartym dniu rozprawy przeciw

byłym właścicielom Orbisu składali swoje oświadczenia biegli księgowi. Na podstawie badanych przez siebie ksiąg doszli oni do przekonania, że wszystkie zainkasowane pieniądze właściciele lwowskiego oddziału odprowadzali do Ministerstwa Komunikacji, jednakowoż „Orbis“ miał rozmaite źródła dochodów i nie wszystkie miały zostać przebrane do kasy Ministerstwa. Księgowość zaś była prowadzona w ten sposób, że zawsze księgi Orbisu z księgami Ministerstwa się nie zgadzały. Wskutek tego znawcy musieli obecnie pogodzić te cyfry i za podstawę długu przyjąć całkiem nowe cyfry. Zresztą trzeba to uwzględnić, że po śp. Radoszewskim został półtora milionowy dług w Ministerstwie, który oskarżeni częściowo spłacali. W rezultacie zdaniem biegłych oskarżeni wszystkie kwoty przelewali do kasy Ministerstwa, czyli że o oszustwie nie można mówić. Jutro dalszy ciąg rozprawy.

TRZY WYPADKI SAMOCHODOWE

Onegdaj w południe na ul. Podchorążych w Siedlcach, jadący z nieprzepisową szybkością samochód wojskowy przejechał 3 i pół letniego Jerzego Sokólskiego, syna robotnika (Podchorążych 57). Kierowca obejrzał się, zwiększył szybkość i uciekł. Jednak ktoś z przechodniów zdążył zauważyć numer auta, wobec czego policja 20 komisariatu zajęła się odśledzeniem sprawcy. Lekarz Pogotowia skonstatował już śmierć dziecka, wskutek zmiążdżenia czaszki. Podkreślić należy, że na ul. tej odbywają się harce kierowców samochodowych, którzy uczą się jeździć.

— Na ul. św. Wincentego przed domem Nr. 75, w Targówku wpadł pod samochód 4-letni Zygfryd Janiewicz. Chłopiec doznał poranienia głowy i ogólnego potłuczenia.

— Na rogu ul. Elektoralnej i Solnej samochód najechał na 28-letniego Kazimierza Geodrowicza, urzędnika (Towarowa 30). Doznał on potłuczenia nóg.

NOWY GMACH TOW. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“

Włoska Spółka Akcyjna „Riunione Adriatica di Sicurtà“ założona w 1838 r. w Trieście rozpoczęła swą działalność w Polsce na terenie byłego zaboru austriackiego już w roku 1841. W 1926 roku Towarzystwo po uzyskaniu koncesji na działalność na całą Rzeczpospolitą Polską przystąpiło do rozbudowy swej organizacji w całym kraju. Obecnie posiada Towarzystwo w Polsce dwie dyrekcje: jedną we Lwowie, drugą w Warszawie, a poza tem szereg oddziałów i reprezentacji we wszystkich większych miastach Rzeczypospolitej.

Pragnąc z jednej strony przyczynić się do rozbudowy kraju, z drugiej strony wznieść w stolicy odpowiedni gmach reprezentacyjny Towarzystwo nabyło przy ul. Moniuszki Nr. 10 w Warszawie plac o powierzchni około 1.500 mtr.².

W ciągu niezwykle krótkiego czasu, bo w okresie 2-letnim wybudowany został kosztowny przeszło pół miliona dolarów gmach w stylu włoskiego renesansu z fasadą z kamienia szkieletowego; pola między kolumnami wyłożono włoskim marmurem; portal wejściowy wykonano ze śląskiego marmuru z kolumnami granitowymi z monolitów 4 i pół mtr. wysokości.

Hall i klatkę główną trzymienną wyłożono trawertynem czeskim i marmurem włoskim.

W hallu ustawiono dwie figury z marmurem włoskiego (carrara) dzieła artysty - rzeźbiarza M. Lubelskiego. Jedna z nich przedstawia „Fortunę“, a druga „Witę“.

Podwórze kryte jest dachem szklanym i zawiera halę bankową.

Gmach posiada centralne ogrzewanie i 2 dźwigi oraz wszystkie nowoczesne urządzenia techniczne.

Całość wykonana została przez firmy krajowe; według planów i pod kierownictwem architekta Edwarda Ebera.

Gmach przeznaczony jest wyłącznie na biura.

Piętra II i III zajęte są przez biura Towarzystwa „Riunione“ i częściowo przez Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaś“, wchodzące do koncernu Towarzystwa „Riunione“.

Wewnętrzne urządzenie gabinetów dyrekcyjnych i sali posiedzeń wykonane zostało z wielkim przepychem.

Z SALI KONCERTOWEJ

A. HOEHN. — W. BERTIAJEW.

A. Hoehn czuje się tak przy fortepianie, jak ryba w wodzie lub ptak w przestworzu, jest — jak to się nas mówi — w swoim żywiole. Człowiek się też dobrze grając koncert fortepianowy M. Regera (op. 114), jakkolwiek jest to kompozycja mimo całego uznania dla talentu jej twórcy nużąca. Przyczyny tego należy szukać w idei zasadniczej koncertu: ma on bowiem przedstawiać walkę, zmaganie się i w rezultacie bolesny upadek. Środki, jakimi koncepcja tę Reger chce przeprowadzić, to opadająca linia melodii i chropowata harmonia. Nic więc dziwnego, że na estradzie rozpościera się mrok, a na salę idzie przejmujący chłód nocy.

A. Hoehn grał jednak koncert ten dobrze, z całą swobodą i precyzyjnie pod względem technicznym. Nie było tu jednak miejsca dla uwydatnienia poezji oraz ciepła, które Hoehnowi są tak właściwe.

Koncert poatem wypełniły produkcje orkiestry filharmonicznej, pod dyr. W. Bertajewa; wykonała ona symfonję czwartą Giazunowa i „Eks-tazę“ Skrjabina.

J. GL.

Każdy dom polski winien
posiadać to dzieło

O. PROKOP

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH

Wielki tom o 1000 blisko stron, z wieloma wizerunkami świętych, w całości poświęcony sprawie zło-temi wyciskami

cena 22 złote.

Do nabycia we wszystkich księ-garniach.

Poleca
Katolickie Towarzystwo Wydawnicze
KRONIKA RODZINNA
Warszawa, Podwale 4.

Zamówienia z prowincji załatwia się natychmiast za zaliczeniem pocztowem.

Radio

Program Polskiego Radjo na śro-dę, dn. 26 marca r. b.:

STALE AUDYCJE: Sygnał czasu 11.58 i 19.58 na wszystkich stacjach. W Warszawie: 13.10 komunikat meteorologiczny, 15.00 kom. gospodarczy.

WARSZAWA: 12.10 — 13.10 Muzyka gramof. 15.00 Odczyt dla matura-zystów. 15.20 Odczyt „Polska a Tur-cja“. 15.45 Komunikat harcerski. 16.15 Transm. z Krakowa. 16.45 — 17.15 Muzyka gramof. 17.15 — 17.40 Odczyt p. t. Idea ochrony zwierząt w dziejach rozwoju ludzkości. 17.45 Serenady i romanse w wyk. ork. P. R. 18.45 Rozmaitości. 20.30 Muzyka francuska. 21.10 Kwadrans liter. 21.25 D. c. koncertu. 22.10 Wśród żołnie-rzy Legji Cudzoziemskiej w Marok-ku. 22.25 Ostatnia fala. 23.00 — 24.00 Muzyka taneczna hotelu „Bristol“.

KRAKÓW: 12.05 — 13.10 Kon-cert gramof. 16.15 — 16.45 Audycja dla najmłodszych p. t. Mruczek wi-nowajca. 16.45 Koncert gramof. 17.15 O ochronie ptaków. 17.45 Koncert z Warszawy. 18.45 Kwadrans harcerski. 19.25 — 19.50 Polska dzisiejsza a Polska jutrzejsza. 20.00 — 20.05 Hejnał z Wieży Marii. 20.15 Felje-ton z Warszawy. 20.30 Koncert kame-ralny z Warszawy. 22.10 — 22.25 Felje-ton p. t. W świątyni P. Marii. 22.25 Komunikaty z Warsz. 23.00 Muzyka tan z Warsz.

POZNAN: 13.05 — 14.00 Koncert gramof. 14.00 Notowania giełdy pien. 14.15 Kom. gospod.-roln. PATA. 16.35 Radjografja. 16.55 Pogadanka fran-cuska. 17.15 Aud. dla dzieci. 17.45 Godzina niespodzianek. 18.45 Nadpro-gram. 18.55 świat książek. 19.05 Sil-va rerum. 19.25 Żwwe Iskry. 20.05 Administracja na Śląsku w XIII wie-ku. 20.30 — 22.00 Koncert firmy F. Lisiecki, Dom Konfekcyjny. 22.15 Muzyka tan. z kaw. „Esplanada“.

KATOWICE: 12.05 Konc. gramof. 16.00 Kom. 16.15 Aud. z Krakowa dla najmłodszych. 16.45 Koncert z płyt gramof. 17.15 Olga Regorowi-czowa: „Bohaterowie Żeromskiego w walkach o niepodległość Narodu“. 17.45 Serenady i romanse w wyk. ork. Polsk. Radja. 18.45 Rozmaitości. 19.05 Z twórczości literackiej Śląska. 19.20 O radzie, Instytucie Radowym. 20.05 O śląskich obraznikach i obrazach lu-dowych. 20.30 — 21.05 Koncert kom-pozytorski d-ra Marijana Cyrusa-Sobo-lewskiego. 22.10 Feljton z Warsza-wy. 23.00 Skrzynka poczt. w jęz. franc.

WILNO: 12.05 Muzyka gramof. 15.00 — 15.45 Transm. z Warsz. 16.15 Koncert polsk. muzyki lekkiej kwar-tetu. 17.15 Pogadanka dla dzieci. 19.05 — 19.30 Audycja wesola. 19.30 Lekcja jęz. włosk. 20.30 Koncert wie-czorny. 23.00 Muzyka lekka.

LWÓW: 12.05 Koncert gramof. 19.25 Odczyt z Krakowa. 20.15 Fel-jeton z Warszawy. 20.30 Koncert z Warsz. 22.10 Feljton z Warszawy.

CENY OGŁOSZEN Za wysokość 1 milim. lub za jego miejsce: (układ 5-szpaltowy „Nadesłano“ przed tekstem — 60 gr.; „W tekście“ — 80 gr.; za tekstem — 50 gr. „Komunikaty pracy — za wyraz 10 gr. Uwaga: ogłoszenia fantazyjne (skośne) i tabelaryczne (bilanse) o 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się tylko za gotówkę i od cen powyższych żadnych ustępstw nie udziela się.

Wydział ogłoszeń: Warszawa, Szpitalna 12. tel. 90 - 67.

Redaktor naczelny: Dr. Julian KOŁOMYJSKI. Red. odpowiedzialny: Leon RADZIEJOWSKI. Wydawca: DOM PRASY KATOLICKIEJ, sp. z o. o.

Drukarnia „Domu Prasy Katolickiej“. Krak. Przedm. 71

Uroczystość otwarcia gmachu odbyła się w dn. 23 b. m. przy udziale przedstawicieli Rządu, korpusu dyploma-tycznego, władz samorządowych, a także przedsta-wicieli wielkiego przemysłu i handlu.